

Věc C-490/20**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

2. října 2020

Předkládající soud:

Administrativen sad Sofia-grad (Bulharsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

2. října 2020

Žalobkyně:

V.M.A.

Žalované:

Město Sofie, městská část „Pančarevo“

Předmět původního řízení

Řízení v prvním stupni před Administrativen sad Sofia-grad (Městský správní soud v Sofii) zahájené na základě žaloby V.M.A. proti odmítnutí města Sofie, městské části „Pančarevo“ vydat rodný list pro dívku, narozenou dne 8. prosince 2019 v Barceloně, Španělském království, jejíž narození bylo osvědčeno španělským rodným listem, ve kterém jsou uvedeny jako její matky V.M.A. a K.D.K., obě osoby ženského pohlaví.

Předmět a právní základ žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

Výklad unijního práva; čl. 267 odst. 1 SFEU

Předběžné otázky

1. Musí být články 20 a 21 SFEU, jakož i články 7, 24 a 45 Listiny základních práv Evropské unie vykládány v tom smyslu, že brání tomu, aby bulharské správní orgány, u kterých byla podána žádost o osvědčení narození dítěte

- s bulharskou státní příslušností, ke kterému došlo v jiném členském státě EU a bylo osvědčeno španělským rodným listem, ve kterém jsou jako matky zapsány dvě osoby ženského pohlaví bez uvedení bližších údajů, zda jedna a pokud ano, která z nich, je biologickou matkou dítěte, nedovolují, aby bulharské správní orgány odmítly vydat bulharský rodný list s odůvodněním, že žalobkyně odmítá sdělit, která z výše uvedených zapsaných osob je biologickou matkou dítěte?
2. Musí být čl. 4 odst. 2 SEU, jakož i článek 9 Listiny základních práv Evropské unie vykládány v tom smyslu, že respektování národní a ústavní identity členských států EU znamená, že členské státy mají širokou posuzovací pravomoc, pokud jde o určení rodičovství? Konkrétně:
 - Musí být čl. 4 odst. 2 SEU vykládán v tom smyslu, že členským státům umožňuje požadovat informace o biologickém původu dítěte?
 - Musí být čl. 4 odst. 2 SEU ve spojení s článkem 7 a čl. 24 odst. 2 Listiny vykládán v tom smyslu, že je nezbytné za účelem vyvážení zájmů poměřovat na jedné straně národní a ústavní identitu členského státu a na druhé straně nejvlastnější zájem dítěte, přičemž je nutné přihlídnout ke skutečnosti, že v současnosti neexistuje shoda jak ve vztahu k hodnotám, tak z právního hlediska, pokud jde o možnost nechat zapsat do rodného listu jako rodiče osoby téhož pohlaví, bez uvedení bližších údajů, zda jedna a pokud ano, která z nich, je biologickým rodičem dítěte? V případě kladné odpovědi na tuto otázku, jak by bylo možné tohoto vyvážení zájmů konkrétně dosáhnout?
 3. Jsou pro odpověď na první otázku relevantní právní důsledky Brexitu, jelikož jedna matka, která je uvedena v rodném listě vydaném jiným členským státem, je státní příslušnicí Spojeného království a druhá matka je státní příslušnicí členského státu EU, a to zejména s ohledem na skutečnost, že odmítnutí vydat bulharský rodný list dítěte představuje překážku vydání průkazu totožnosti dítěte členským státem Evropské unie a případně tak ztěžuje neomezený výkon jeho práv jako unijního občana?
 4. V případě kladné odpovědi na první otázku: ukládá unijní právo, a zejména zásada efektivity, příslušným vnitrostátním orgánům, aby se odchýlily od vzoru pro vyhotovení rodného listu, který je součástí platného vnitrostátního práva?

Právní předpisy a judikatura Evropské unie

Články 18, 20 a 21 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU);

Články 7, 9, 21, 24 a 45 Listiny základních práv Evropské unie;

Článek 4 odst. 2 Smlouvy o Evropské unii (SEU);

Článek 2 bod 1 a 2 písm. a), článek 4, jakož i čl. 7 odst. 1 písm. d) a odst. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS;

Rozsudky Soudního dvora ze dne 25. července 2008, Metock a další, C-127/08, EU:C:2008:449; ze dne 8. listopadu 2012, Iida, C-40/11, EU:C:2012:691, a ze dne 5. června 2018, Coman a další, C-673/16, EU:C:2018:385; ze dne 20. listopadu 2001, Jany a další, C-268/99, EU:C:2001:616, a ze dne 4. prosince 1974, Van Duyn, 41/74, EU:C:1974:133; ze dne 2. října 2003, Garcia Avello, C-148/02, EU:C:2003:539; ze dne 1. dubna 2008, Maruko, C-267/06, EU:C:2008:179, a ze dne 14. října 2008, Grunkin a Paul, C-353/06, EU:C:2008:559; ze dne 2. června 2016, Bogendorff von Wolffersdorff, 438/14, EU:C:2016:401.

Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) ze dne 26. června 2014, Mennesson v. Francie (stížnost č. 65192/11) a poradní stanovisko ESLP na žádost francouzského kasačního soudního dvora (Cour de cassation) (žádost č. P16-2018-001).

Vnitrostátní ustanovení

Konstitucia na Republika Bulgaria (ústava Bulharské republiky), články 25 a čl. 46 odst. 1;

Semeen kodex (zákoník o rodině), články 60 a 61;

Zakon za graždanskata registracia (zákon o matrikách a evidenci obyvatelstva), články 42, 45, 69, 70, 72;

Naredba Nr. RD-02-20-9 ot 21.05.2012 g. za funkcionirane na Edinnata sistema za graždanska registracia (nařízení č. RD-02-20-9 ze dne 21. května 2012 o fungování jednotného systému matričních zápisů a evidenci obyvatelstva) články 7, 12, 13, 14;

Zapoved Nr. RD-02-14-2595 ot 15.12.2011 za utvarždavane na obrazci na aktovete za graždansko sastojanie, izdadena ot ministara na regionalnoto razvítie i blagoustrojstvoto i ministara na pravosadieto (vyhláška ministra pro regionální rozvoj a veřejné práce, jakož i ministra spravedlnosti č. R-02-14-2595 ze dne 15. prosince 2011 o schválení vzorů osvědčení o osobním stavu)

Stručné shrnutí skutkového stavu a řízení

- 1 Dne 8. prosince 2019 se ve městě Barcelona, Španělské království, narodilo dítěte S.D.K.A., kterému byl vydán rodný list, v němž jsou jako matky dítěte uvedeny V.M.A, bulharská státní příslušnice označená jako „matka A“, a K.D.K, státní příslušnice Spojeného království, označená jako „matka“, obě osoby ženského pohlaví.
- 2 Žádostí ze dne 29. ledna 2020 V.M.A prostřednictvím svého zmocněnce prohlásila, že žádá, aby město Sofie, městská část „Pančarevo“ vydalo bulharský rodný list dítěte S.D.K.A. K prohlášení byl přiložen úředně ověřený překlad výpisu z matriky města Barcelona, resp. osvědčení o narození S.D.K.A. do bulharštiny, ve kterém jsou uvedeny jako matky dítěte V.M.A., narozená v Sofii, Bulharské republice, a K.D.K., narozená v Gibraltar, Spojené království, obě osoby ženského pohlaví.
- 3 Podle údajů uvedených v osvědčení o narození uzavřely V.M.A. a K.D.K. dne 23. února 2018 civilní sňatek v Gibraltar, Spojené království.
- 4 Dne 7. února 2020 vyzvalo město Sofie, městská část „Pančarevo“ písemně žalobkyni, aby během lhůty 7 dnů předložila důkazy o původu dítěte ve vztahu k jeho biologické matce.
- 5 Dne 18. února 2020 žalobkyně na základě pokynů, které jí byly uděleny, odpověděla, že takovou informaci nemůže poskytnout a že k tomu není podle právních předpisů platných v Bulharské republice povinná.
- 6 Dopisem ze dne 5. března 2020, zaslaným téhož dne, město Sofie, městská část „Pančarevo“ odmítlo žalobkyni vystavit bulharský rodný list dítěte S.D.K.A.
- 7 Zmocněnec V.M.A. podal dne 3. dubna 2020 žalobu k Administrativen sad - Sofia grad (městský správní soud v Sofii) proti odmítnutí města Sofie, městská část „Pančarevo“, vyjádřenému v dopise ze dne 5. března 2020, vydat bulharský rodný list dítěte S.D.K.A. podle vydaného španělského rodného listu.

Hlavní argumenty účastníků původního řízení

- 8 Z dopisu města Sofie, městské části „Pančarevo“ ze dne 5. března 2020 adresovaného žalobkyni, kterým bylo odmítnuto vystavení bulharského rodného listu dítěte S.D.K.A., vyplývá, že důvodem tohoto odmítnutí bylo nepředložení dostatečných údajů o původu dítěte, pokud jde o jeho biologickou matku. Rovněž bylo poukázáno na skutečnost, že zápis dvou rodičů ženského pohlaví do rodného listu dítěte je nepřipustný, neboť uzavření manželství stejného pohlaví je v Bulharské republice v současné době nepřipustné, a že takový zápis by byl v rozporu s veřejným pořádkem.

- 9 Žalobkyně ve své žalobě podané k Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) tvrdí, že odmítnutím vydat bulharský rodný list dítěti S.D.K.A. bylo porušeno jak hmotné, tak procesní právo a směrnice 2004/38, a je v rozporu s judikaturou jak Soudního dvora, tak ESLP. Podle žalobkyně žádný hmotněprávní akt Bulharské republiky nezakládá povinnost správního orgánu, aby před vydáním bulharského rodného listu dítěte zjistil jeho původ. Kromě toho se žalobkyně dovolává judikatury Soudního dvora, podle které hostitelský stát nemůže uložit žádnou další podmínku respektování existence manželství a z něj vyplývajících práv rodinných příslušníků (rozsudek ze dne 25. července 2008, Metock a další, C-127/08, EU:C:2008:449; ze dne 8. listopadu 2012, Iida, C-40/11, EU:C:2012:691, a ze dne 5. června 2018, Coman a další, C-673/16, EU:C:2018:385).
- 10 Žalobkyně zpochybňuje, že by se město Sofie, městská část „Pančarevo“ mohlo dovolávat důvodů ochrany veřejného pořádku a dovolává se ustanovení bulharského Kodex na mezdunarodnoto chastno pravo (zákoník mezinárodního práva soukromého) a příslušné judikatury Soudního dvora Evropské unie (rozsudky ze dne 20. listopadu 2001, Jany a další, C-268/99, EU:C:2001:616, a ze dne 4. prosince 1974, Van Duyn, 41/74, EU:C:1974:133).
- 11 Žalobkyně rovněž tvrdí, že vyžadování důkazů, pokud jde o biologický původ dítěte, ze strany města Sofie, městské části „Pančarevo“ představuje protiprávní zásah do práva V.M.A. na soukromý život, jakož i do práva na rodinný život V.M.A. a K.D.K, a že nepředložení těchto důkazů tvoří základ pro odmítnutí vydání bulharského rodného listu dítěte S.D.K.A. a že k těmto porušením došlo v rámci přímé diskriminace.

Stručný popis důvodů podání žádosti

- 12 Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) uvádí následující důvody přípustnosti jeho žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce: skutkový a právní stav věci nepochybně spadá do působnosti unijního práva. Předkládající soud poukazuje na judikaturu Soudního dvora, podle níž právní předpisy týkající se osobního stavu spadají fakticky do pravomoci členských států a unijní právo do této pravomoci nezasahuje, avšak podle této judikatury musí členské státy při výkonu této pravomoci dodržovat unijní právo, a zejména ustanovení Smlouvy týkající se práva přiznaného každému občanovi Unie svobodně se pohybovat a pobývat na území jejích členských států. Členské státy proto musí při výkonu svých pravomocí dodržovat unijní právo, ledaže se jedná o vnitrostátní situaci, která nemá žádnou souvislost s unijním právem (rozsudek ze dne 2. října 2003, Garcia Avello, C-148/02, EU:C:2003:539; ze dne 14. října 2008, Grunkin a Paul, C-353/06, EU:C:2008:559; ze dne 5. června 2018, Coman a další, C-673/16, EU:C:2018:385). Kromě toho předkládající soud uvádí, že Soudní dvůr rozhodl, že souvislost s unijním právem existuje v případě dětí, které jsou státními příslušníky jednoho členského státu a současně legálně pobývají na území jiného

členského státu (rozsudek ze dne 2. října 2003, Garcia Avello, C-148/02, EU:C:2003:539, bod 27).

- 13 Dítě S.D.K.A. se narodilo v Barceloně, ve Španělském království a pobývá tam; do španělského rodného listu byly zapsány jako jeho matky V.M.A, bulharská státní příslušnice, a K.D.K, státní příslušnice Spojeného království. Zároveň je žalobkyně v původním řízení bulharskou státní příslušnicí, která využila svého práva volného pohybu a při jeho výkonu uzavřela v Gibraltaru ve Spojeném království, s K.D.K manželství a usadila se v Barceloně, Španělské království, kde se narodila jejich dcera S.D.K.A.
- 14 Žalobkyně se za těchto okolností může dovolávat práva svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, zakotveného v článku 21 SFEU, také v Bulharské republice v rámci žádosti o osvědčení narození její dcery prostřednictvím vydání bulharského rodného listu, v němž mají být zaznamenány stejné údaje jako ve španělském rodném listě dítěte.
- 15 Kromě toho odmítnutí vydat bulharský rodný list, který má sloužit k vydání bulharského průkazu totožnosti, zbavuje dítě možnosti využít v plném rozsahu práv, která má jakožto unijní občan. Vydání bulharských dokladů totožnosti totiž závisí na existenci bulharského rodného listu. Tato otázka vyvstává tím spíše, že druhý rodič dítěte je státním příslušníkem Spojeného království. Případné nabytí státní příslušnosti Spojeného království dítěte by mu s ohledem na právní důsledky Brexitu neumožnilo nabýt platně unijní občanství.
- 16 Nakonec existuje judikatura Soudního dvora, která poskytuje argumenty k přípustnosti předložení otázek týkajících se výkladu předpisů unijního práva Soudním dvorem Evropské unie. Předkládajícímu soudu však není znám žádný rozsudek k otázkám totožným s otázkami v tomto řízení, který by mu pomohl vyřešit spor, který mu byl předložen.
- 17 Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) v podstatě odůvodnil svou žádost o rozhodnutí o předběžné otázce následovně: považuje se za nesporné, že nedílnou součástí bulharské ústavní identity za současného stavu společenského rozvoje a hodnot bulharské společnosti je tradiční manželství, chápáné jako dobrovolný svazek mezi mužem a ženou, jak výslovně stanoví bulharská ústava z roku 1991 (čl. 46 odst. 1 této ústavy). Toto ustanovení je kogentní a nestanoví výjimky. Je součástí kapitoly II Ústavy („Základní práva a povinnosti občanů“). Platné právo Bulharské republiky neumožňuje uzavřít manželství nebo jakoukoli jinou formu svazku, který by měl právní účinky, mezi osobami stejného pohlaví.
- 18 Toto chápání tradiční rodiny zakotvené v ústavě je rovněž vyjádřeno v zákoníku o rodině, který výslovně stanoví, že původ od „matky“ je určen porodem a že „matkou“ dítěte je „žena“, která ho porodila, a to i v případě asistované reprodukce [článek 60 zákoníku o rodině (SK)]. Článek 61 SK definuje rovněž původ od „otce“. V obou případech normotvůrce používá jednotné číslo, z čehož

jasně vyplývá, že se původ dítěte řídí podle jedné matky a/nebo jednoho otce. Bulharský zákonodárce nestanoví případ, kdy se původ dítěte řídí podle dvou matek nebo dvou otců. Bulharský zákoník o rodině kromě toho definuje pojem „matka“ jako „ženu“, která dítě porodila, a to i v případě asistované reprodukce. Tudíž a samozřejmě s výjimkou zvláštních postupů stanovených zákonem jako například osvojení, není žena, která dítě neprodila, považována za „matku“ dítěte ve smyslu článku 60 SK. Vzhledem k tomu, že články 60 a 61 SK mají zásadní význam v bulharském rodinném a dědickém právu, má Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) za to, že tyto normy představují rovněž vyjádřením národní a ústavní identity Bulharské republiky ve smyslu čl. 4 odst. 2 SEU.

- 19 Tato ustanovení se rovněž odrážejí v příslušných ustanoveních zákona o matrikách a evidenci obyvatelstva. Podle čl. 72 odst. 3 bodu 1 matriční úředník vystaví bulharský rodný list, ve kterém uvede následující údaje: jméno držitele, datum a místo narození, pohlaví a „zjištěný původ“. „Původem“ se rozumí původ definovaný v člancích 60 a 61 SK. Podle čl. 12 odst. 1 vyhlášky č. RD-02-20-9 ze dne 21. května 2012 o fungování jednotného systému matričních zápisů a evidenci obyvatelstva jsou v případě zápisu narození, k němuž došlo v zahraničí, údaje týkající se jména držitele listiny, data a místa narození, pohlaví a místa narození, pohlaví a „zjištěného původu“ v rodném listu zapsány tak, jak jsou uvedeny v předloženém stejnopisu nebo překladu zahraničního dokumentu do bulharštiny.
- 20 Zároveň jsou přitom podle stanovených vzorů listin o osobním stavu ve vyhlášce ministra pro regionální rozvoj a ministra spravedlnosti z roku 15. prosince 2011 v rodném listě obsaženy údaje týkající se rodičů dítěte, které jsou rozděleny do dvou rubrik, a sice „matka“ a „otec“. Nehledě na právní argumenty města Sofie, městské části „Pančarevo“, uvedené v dopise o zamítnutí žádosti, tak město Sofie, městská část „Pančarevo“ nemůže po technické stránce vydat rodný list, neboť v jeho vzoru se na rozdíl od španělského rodného listu nepředpokládá zápis dvou matek.
- 21 Za těchto podmínek má Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) pochybnosti o tom, zda odmítnutí zápisu narození bulharského státního příslušníka, k němuž došlo v zahraničí a do jehož rodného listu vydaného jiným členským státem byly zapsány dvě matky, neporušuje práva, která mu přiznávají články 20 a 21 SFEU, jakož i články 7, 24 a 45 Listiny. Odmítnutí vydat bulharský rodný list by totiž mohlo ztížit výkon práva volného pohybu dítěte, jelikož vydání bulharských dokladů totožnosti závisí na existenci bulharského rodného listu. V projednávaném případě by právní důsledky Brexitu mohly mít vliv i na posouzení soudu, jelikož druhá matka, která je uvedena ve španělském rodném listě, již nemůže být považována za unijní občanku, ale za občanku třetí země. Odmítnutí vydat bulharský rodný list, i když toto odmítnutí nemá právní dopad na bulharskou státní příslušnost dítěte, tak může způsobit vážné administrativně-technické překážky při vydání bulharských dokladů totožnosti,

a tudíž ztížit volný pohyb dítěte v rámci EU a neomezený výkon jeho práv jakožto unijního občana.

- 22 Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) má naproti tomu pochybnosti o tom, zda důvody související s ochranou veřejného pořádku nebo národní identity ve smyslu čl. 4 odst. 2 SEU mohou odůvodnit takové omezení práva na volný pohyb zaručeného článkem 21 SFEU a v jakém rozsahu musí být v případě takového omezení proveden přezkum přiměřenosti porušení práva na volný pohyb, ke kterému došlo. Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) má za to, že právní předpisy, které určují původ dítěte, mají vzhledem k současnému stavu rozvoje společenských poměrů v Bulharské republice zásadní význam v bulharské ústavní tradici, jakož i v bulharské rodinné a dědické právní doktríně, a to jak z čistě právního, tak z hlediska hodnot. Vzhledem k tomu, že v souladu s čl. 4 odst. 2 SEU Unie ctí národní identitu členských států, která je vyjádřena v jejich základních politických a ústavních systémech (rozsudek ze dne 2. června 2016, Bogendorff von Wolffersdorff, C-438/14, EU:C:2016:401, bod 73), má Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) pochybnosti, zda povinnost uložená bulharským správním orgánům, v souvislosti s osvědčením narození dítěte, ke kterému došlo v zahraničí, zapsat do bulharského rodného listu jako rodiče dítěte dvě matky, nenarušuje národní identitu bulharského státu, který nestanovil možnost zapsat do rodného listu dva rodiče téhož pohlaví.
- 23 Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) má v tomto ohledu za to, že pouze zákonodárcé může samostatně rozhodnout, zda původ dítěte může být určen nikoli pouze od jediné matky, ale dvou matek a/nebo otců. Podle názoru Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) unijní právo nezaujalo k této otázce žádné stanovisko. Konkrétně článek 9 Listiny výslovně stanoví, že právo založit rodinu je zaručeno vnitrostátním právem, což odráží respektování národní a ústavní identity zakotvené v čl. 4 odst. 2 SEU.
- 24 Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii), který je veden nejvlastnějším zájmem dítěte, vzal v tomto ohledu na vědomí, že je třeba nalézt řešení v nejvlastnějším zájmu dítěte, kterému nelze přičítat žádné zavinění, pokud jde o rozdíly ve škále hodnot společenských poměrů mezi členskými státy Unie. Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) má nicméně pochybnosti o tom, zda čl. 24 odst. 2 Listiny ukládá členskému státu, aby neuplatnil základní normy svého vnitrostátního práva.
- 25 Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) má tedy za to, že je v projednávané věci nezbytné zvážit jednotlivé dotčené legitimní zájmy za účelem dosažení jejich rovnováhy: jednak ústavní a národní identitu Bulharské republiky a jednak zájmy dítěte, zejména jeho právo na soukromý život a na volný pohyb. Je třeba rovněž přezkoumat, zda by taková rovnováha mohla být dosažena prostřednictvím zásady proporcionality. Pro Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) je obtížné zejména posoudit, zda by zápis jedné z obou matek uvedených ve španělském rodném listě, která je buď biologickou

matkou dítěte, nebo se jí stala jiným postupem (např. osvojením), do rubriky „matka“, zatímco rubrika „otec“ zůstane volná (nevyplněná), představoval přijatelné vyvážení legitimních zájmů jednak bulharské společnosti posuzované jako celek, a jednak dítěte. Je jasné, že takové řešení by rovněž vytvořilo určité překážky z důvodu případných rozdílů mezi španělským a bulharským rodným listem, ale umožnilo by vydání bulharského rodného listu, takže by se zabránilo případným překážkám volnému pohybu dítěte a v každém případě by došlo k jejich zmírnění. Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) si však rovněž klade otázku, zda by takové rozhodnutí bylo v souladu s právem na soukromý a rodinný život zakotveným v článku 7 Listiny.

- 26 Podle Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) příslušná judikatura Soudního dvora neposkytuje odpověď na položené předběžné otázky. Konkrétně na rozdíl od rozsudku ze dne 5. června 2018, Coman a další (C-673/16, EU:C:2018:385), otázka, která vyvstala před Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii), nesměruje k uznání manželství mezi osobami téhož pohlaví uzavřeným v jiném členském státě za účelem přiznání odvozeného práva pobytu státnímu příslušníkovi třetí země, ale přiznání postavení matky dítěte s bulharskou státní příslušností, narozeného v jiném členském státě, dvěma osobám téhož pohlaví prostřednictvím zápisu jejich jmen do bulharského rodného listu. Tato otázka, na rozdíl od věci Coman, souvisí se způsobem určení původu bulharského státního příslušníka.
- 27 Okolnosti sporu v původním řízení se rovněž liší od okolností, které vedly k vydání rozsudku ze dne 14. října 2008, Grunkin a Paul (C-353/06, EU:C:2008:559). V projednávané věci se nejedná o způsob určení příjmení dítěte, ale o způsob určení jeho původu. Podle Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) je tato posledně uvedená otázka odlišné povahy a má mnohem významnější důsledky pro rodinné a dědické právo. Mimoto ve věci Grunkin a Paul nevyvstala otázka dodržení čl. 4 odst. 2 SEU.
- 28 Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) rovněž přezkoumal relevantní judikaturu ESLP, zejména jeho rozsudek ze dne 26. června 2014, Mennesson v. Francie (stížnost č. 65192/11). Předkládající soud k tomu dodává, že citovaná judikatura ESLP byla rozvinuta v rámci prvního poradního stanoviska francouzského Cour de cassation (žádost č. P16–2018–001) v rámci přezkumu téže věci v návaznosti na první rozsudek ESLP ve věci Mennesson.
- 29 Z této judikatury ESLP podle Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) vyplývá, že pro ESLP záleží na tom, zda alespoň jeden z rodičů zapsaných v rodném listu vydaném v zahraničí je biologickým rodičem dítěte. V projednávané věci přitom žalobkyně odmítla poskytnout žalovanému informace o biologické matce dítěte, což jasně odlišuje projednávanou věc od věci předložené ESLP. Kromě toho nic ve spise nenaznačuje, zda se jedná o náhradní mateství. Výše uvedený rozsudek ESLP se v každém případě v projednávané věci přímo nepoužije, jelikož žalobkyně odmítá uvést biologický původ dítěte. V tomto případě si Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) klade

otázku, zda není namístě vykládat posuzovací pravomoc, kterou přiznává EÚLP státům, extenzivněji, než je tomu ve výše uvedené věci. Stejně tak uvedený rozsudek výslovně uznává možnost států odmítnout zápis rodného listu vydaného v zahraničí do matriky, pokud existují jiné postupy uznání rodičovství, jako například osvojení. Tato posledně uvedená úvaha se totiž do určité míry shoduje s výše uvedenou nutností nalézt rovnováhu mezi nejvlastnějším zájmem dítěte a národní a ústavní identitou státu ve smyslu čl. 4 odst. 2 SEU. V tomto kontextu je třeba dodat, že podle čl. 110 odst. 2 SK se osvojení dítěte s bulharskou státní příslušností, které má obvyklé bydliště v jiném státě, uskutečňuje v souladu s požadavky právních předpisů tohoto státu. Jinými slovy, účinnost a rychlost alternativního postupu uváděného ESLP je třeba posuzovat z hlediska španělského práva.

- 30 Další důležitou skutečností, na kterou poukazuje Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii), je neexistence závazného účinku stanovisek ESLP vydaných na základě protokolu 16 EÚLP (článek 5), - který ostatně Bulharská republika neratifikovala - pro vnitrostátní soudy. Naproti tomu rozsudku vydané Soudním dvorem na základě článku 267 SFEU jsou pro bulharské soudy závazné, což mimoto pro Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) představuje doplňkový důvod pro podání této žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce.
- 31 Navíc se chce Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) dozvědět, pro případ, že by Soudní dvůr dospěl k závěru, že unijní právo vyžaduje, aby členské státy zapsaly rodný list do matriky tak, jak byl vystaven v jiném členském státě, jakým způsobem to lze ve skutečnosti provést. Konkrétně, jak bylo uvedeno výše, vzor rodného listu, který je závazný pro správní orgány, stanoví dvě rubriky: rubriku „matka“ a rubriku „otec“. S ohledem na skutečnost, že je nutné zohlednit, že Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) není v rámci projednávané věci oprávněn zkoumat legalitu vyhlášky, kterou byl tento vzor stanoven, jakým způsobem vyhovět za těchto okolností a v rozsahu, v němž je tento vzor v současné době platný, unijnímu právu a zejména zásadě efektivity?
- 32 Stanovený vzor rodného listu je součástí platného práva, přičemž předkládající soud se v projednávané věci nezabývá otázkou, zda vyhláška ministra pro regionální rozvoj a veřejné práce a ministra spravedlnosti ze dne 15. prosince 2011, jakož i nařízení ministra pro regionální rozvoj a veřejné práce č. D-02–20–9 ze dne 21. května 2012 o fungování jednotného systému matričních zápisů a evidence obyvatelstva jsou s ohledem na normy vyšší právní síly bulharského nebo evropského práva zákonné. Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) není v probíhajícím řízení také příslušný k rozhodnutí o platnosti těchto dvou právních aktů i bez návrhu. Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) tak nemůže pro účely věci nahradit tento vzor schválený jiným vzorem a stejně tak matriční úředník nemůže nahradit tento vzor jiným vzorem. Proto v případě, že by Soudní dvůr dospěl k závěru, že unijní právo

vyžaduje zápis dvou matek dítěte do rodného listu, jakým způsobem je potom nutné podle tohoto rozsudku postupovat?

- 33 Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) navíc poukazuje na skutečnost, že v projednávané věci nevyvstává otázka práva novorozence na státní příslušnost. Dítě totiž získává bulharskou státní příslušnost na základě čl. 25 odst. 1 Ústavy Bulharské republiky („bulharským státním občanem je každá osoba, jejímž alespoň jedním z rodičů je bulharský státní příslušník, nebo která se narodila na území Bulharské republiky, pokud nenabyla jinou státní příslušnost na základě pokrevního příbuzenství. Bulharské státní občanství lze nabýt také naturalizací“) a na základě článku 8 Zakon za balgarskoto graždanstvo (zákon o bulharské státní příslušnosti) („Bulharským státním příslušníkem, jenž nabývá státní příslušnost na základě pokrevního příbuzenství, je každá osoba, jejíž alespoň jeden rodič je bulharským státním příslušníkem“). Nevydání bulharského rodného listu nepředstavuje odmítnutí bulharské státní příslušnosti. Nezletilé dítě má ze zákona bulharskou státní příslušnost, nehledě na to, že mu momentálně není vydán bulharský rodný list. Nevystavení takového rodného listu s jistotou v praxi ztíží výkon jeho práv jako bulharského státního příslušníka, resp. unijního občana již přinejmenším proto, že mu nemůže být vydán žádný doklad totožnosti.
- 34 Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) nakonec žádá, aby byla žádost o rozhodnutí o předběžné otázce projednána ve zrychleném řízení podle článku 105 jednacího řádu Soudního dvora.
- 35 Podle názoru Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) povaha věci vyžaduje, aby byla věc projednána v krátkých lhůtách, jelikož dotčenou osobou je desetiměsíční nezletilé dítě S.D.K.A, které má bulharskou státní příslušnost, narozené ve Španělském království a jehož rodiči jsou podle rodného listu vydaného španělskými orgány bulharská státní příslušnice a státní příslušnice Spojeného království. Spor, který byl předložen Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii), se týká odmítnutí bulharských obecních orgánů vydat dítěti rodný list v Bulharské republice z důvodů uvedených v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce. Takto vyslovené odmítnutí ztěžuje vydání platného bulharského průkazu totožnosti. Vzhledem k tomu, že dítě pobývá v členském státě, jehož není státním příslušníkem, má tak napadené odmítnutí za následek značné ztížení pobytu a volného pohybu dítěte uvnitř Evropské unie (a nikoli pouze tam), jakož i skutečného výkonu jeho práv jako unijního občana. Administrativen sad Sofia-grad (městský správní soud v Sofii) poukazuje na to, že v podobném případě již Soudní dvůr připustil projednání věci ve zrychleném řízení (obdobně viz usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 3. července 2015, Gogova, C-215/15, nezveřejněné, EU:C:2015:466).
- 36 Existuje rovněž druhý důvod pro projednání věci ve zrychleném řízení. Druhý rodič dítěte, na kterého se vztahuje rodný list vydaný španělskými orgány, je státní příslušnicí Spojeného království. S ohledem na právní důsledky Brexitu, by i v případě, že by dítě mezitím získalo rodný list vydaný britskými orgány a případně britskou státní příslušnost, nebyl nezaručen účinný a neomezený výkon

jeho práv jako unijního občana. Proto vyjasnění právního postavení dítěte nesnese také s ohledem na účinky Brexitu odkladu.

PRACOVNÍ DOKUMENT